

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Μελέτη για τον αντίκτυπο των εποπτικών οδηγιών και κανονισμών στην απασχόληση

Πανευρωπαϊκό έργο με τη σύμπραξη εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων

Από το 2007 κι έπειτα μεγάλες αλλαγές έχουν καθορίσει την απασχόληση στον τραπεζικό τομέα, αλλαγές οι οποίες έχουν προκύψει από διάφορους παράγοντες με κυριότερους την κρίση του 2008, την ανάπτυξη της ψηφιοποίησης, ευρύτερες αλλαγές στην αγορά και του ολόένα και πιο απαιτητικού πλέγματος εποπτικών απαιτήσεων και κανονισμών από τις ευρωπαϊκές αρχές.

Στη βάση αυτών των δεδομένων οι Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι, δηλαδή εργοδοτικοί-επαγγελματικοί φορείς και συνδικαλιστικές οργανώσεις, έθεσαν ως στόχο την ανάλυση και επεξεργασία των επιπτώσεων που προκύπτουν από τις αλλαγές στον ευρωπαϊκό, τραπεζικό τομέα ως απόρροια των εποπτικών απαιτήσεων. Σχετική μελέτη για το εν λόγω θέμα εκπονήθηκε κατά τα τελευταία τέσσερα, σχεδόν, χρόνια. Σημειώνεται ότι η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων στον Τραπεζικό Τομέα της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (EBF-BCESA), ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Καταθετικών Τραπεζών (ESBG) και ο Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Συνεργατικών Τραπεζών (EACB) σε συνεργασία με την συνδικαλιστική οργάνωση UNI Europa Finance συμφώνησαν επί των πολιτικών συμπερασμάτων της μελέτης, εκπροσωπώντας την εργοδοτική και την πλευρά των εργαζομένων αντίστοιχα. Η μελέτη τέθηκε υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία μάλιστα χρηματοδότησε το έργο υλοποίησής της.

«Χαιρετίζουμε την προοπτική για περαιτέρω και ενδελεχή διάλογο πριν την εφαρμογή επιπλέον εποπτικών μέτρων. Ως κοινωνικοί εταίροι είμαστε διατεθειμένοι να παράσχουμε τις ειδικές μας γνώσεις επί του θέματος» τόνισε ο Γενς Τάου, Γενικός Διευθυντής του AGV Banken (Γερμανίας) και Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικών Θεμάτων στον Τραπεζικό Τομέα της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας.

Ο Γενικός Διευθυντής του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου και αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικών Θεμάτων στον Τραπεζικό Τομέα της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας, Μιχάλης Καμμιάς με τη σειρά του τόνισε: «Ο επί ίσοις όροις σχεδιασμός και εφαρμογή κοινών εποπτικών παραμέτρων σε όλους τους τομείς, αποτελεί βασικό συστατικό την επίτευξη του μεγάλου και διαχρονικού στόχου για τη δημιουργία ενός υγιούς και σταθερού τραπεζικού τομέα στην Ευρώπη».

Η μελέτη

Η μελέτη για τον αντίκτυπο των εποπτικών οδηγιών/κανονισμών στην απασχόληση έχει εκπονηθεί από τον οίκο Kantar Social Research εκ μέρους των κοινωνικών εταίρων σε ευρωπαϊκή βάση που ασχολούνται με τον τραπεζικό κλάδο. Η μελέτη έχει εγκριθεί και χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η αρχή έγινε το 2017 με διεξαγωγή έρευνας αναφορικά με τις τάσεις στα εργασιακά θέματα και το καθεστώς που υπήρχε σε σχέση με την εποπτεία στον ευρωπαϊκό, τραπεζικό κλάδο. Η δεύτερη φάση της έρευνας υλοποιήθηκε το 2019 με τη διεξαγωγή επιπρόσθετης εμπειρικής μελέτης, η οποία περιελάμβανε συνεντεύξεις

με ειδικούς εκ μέρους των εργοδοτικών οργανώσεων και της συνεκνίας σε οκτώ ευρωπαϊκές χώρες (Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Μάλτα, Ολλανδία, Ρουμανία, Ισπανία και Σουηδία) και δύο ειδικά εργαστήρια. Τα κύρια συμπεράσματα της έρευνας καταγράφονται ως ακολούθως:

- 1. Αυξημένος ανταγωνισμός και κόστος, νέα επιχειρησιακά μοντέλα και εργασιακά προφίλ:** Η εποπτεία στον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα, στη σκιά της κρίσης του 2008, έχει αυξήσει τις ανταγωνιστικές πιέσεις, που απορρέουν πλέον από την είσοδο νέων παικτών στην αγορά (shadow banks, FinTech, Big Tech), την ώρα που αυξανόμενο είναι το κόστος για τις τράπεζες για κεφάλαια και συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις. Οι τράπεζες ανταποκρίθηκαν στα νέα δεδομένα με ενοποιήσεις, με ανανεωμένα επιχειρησιακά μοντέλα, με την εισδοχή τους σε νέα πεδία δραστηριοτήτων. Αναπόφευκτα στην προσπάθεια συγκράτησης του κόστους επηρεάστηκαν μεταξύ άλλων και οι θέσεις εργασίας.
- 2. Περιορισμός θέσεων εργασίας σε βασικές εργασίες και τη διεύθυνση. Δημιουργία θέσεων εργασίας για συγκεκριμένες εργασίες:** Μέχρι στιγμής καταγράφεται σημαντική μείωση θέσεων εργασίας στο επίπεδο της λιανικής τραπεζικής, για εργασίες που αφορούν το υποστηρικτικό προσωπικό, τα τμήματα δανειοδοτήσεων και τη διευθυντική δομή των τραπεζών. Στον αντίποδα, έχουν αυξηθεί οι θέσεις εργασίας σε διάφορα πεδία που δεν έχουν να κάνουν με την άμεση επαφή με τον πελάτη (ειδικότερα αναφέρονται οι ειδικότητες των λειτουργιών συμμόρφωσης, οι νομικοί, οι ειδικοί για τη διαχείριση κινδύνων, οι προγραμματιστές και τα άτομα που ασχολούνται με τη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού).
- 3. Αυξημένος φόρτος εργασίας λόγω εποπτείας:** Σύμφωνα με τους κοινωνικούς εταίρους, η εποπτεία έχει αυξήσει τον όγκο εργασίας σχεδόν σε όλα το φάσμα των δραστηριοτήτων μιας τράπεζας. Αυτό επιβεβαιώνεται και από σχετική μελέτη που έχει εκπονηθεί από τον γερμανικό σύνδεσμο τραπεζών, AGV Banken, μέσω της οποίας προκύπτει ότι το 60% των εργαζομένων δηλώνει ότι αφιερώνει τον περισσότερο του χρόνο για θέματα συμμόρφωσης (κανονιστική συμμόρφωση, νομοθεσίες, οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις). Παρόλο που οι εργαζόμενοι που αφιερώνουν περισσότερο χρόνο για θέματα συμμόρφωσης έχουν ιδιαίτερα αυξημένο όγκο εργασίας, αξιολογούν την κατάσταση της υγείας και της απόδοσής τους στο ίδιο επίπεδο με τους υπόλοιπους εργαζόμενους. Λαμβάνοντας αυτά τα δεδομένα υπόψη οι Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι ζητούν από τις εποπτικές αρχές να δίδεται επαρκής χρόνος προετοιμασίας, προκειμένου ο αυξημένος όγκος εργασίας που άπτεται των εποπτικών απαιτήσεων να διεκπεραιώνεται ομαλά συνυπολογίζοντας τον απαιτούμενο χρόνο για εκπαίδευση του προσωπικού και ανάλυσης των παραμέτρων των εκάστοτε μέτρων.
- 4. Η εποπτεία ωθεί την ψηφιοποίηση:** Νέες εποπτικές απαιτήσεις, περιλαμβανομένων υφιστάμενων για την αυτοματοποίηση συναλλαγών καθώς και άλλων πεδίων του τραπεζικού σκηνικού, έχουν επιταχύνει και ενισχύσει την ψηφιοποίηση στον τραπεζικό τομέα. Οι ψηφιακές λύσεις συχνά υποστηρίζουν και ενισχύουν την παραγωγικότητα σε πεδία που δεν αντικαθιστούν απλούστερες διαδικασίες. Πρόσφατες έρευνες στον τραπεζικό τομέα έχουν επιβεβαιώσει ότι οι εργαζόμενοι είτε αναμένουν σημαντική αύξηση στην ποιότητα της εργασίας τους ως απόρροια της αναβαθμισμένης διαδικασίας ψηφιοποίησης, είτε ήδη βλέπουν τη βελτίωση λόγω της αξιοποίησης τεχνολογιών όπως για παράδειγμα η τεχνητή νοημοσύνη.
- 5. Αυξανόμενες απαιτήσεις για ικανότητες και εκπαίδευση:** Η μελέτη επίσης κατέδειξε ότι οι εργαζόμενοι οι οποίοι ασχολούνται με συγκεκριμένα πεδία συμμόρφωσης, απαιτείται να είναι αρκούντως καταρτισμένοι για την επιτέλεση των καθηκόντων τους. Έχει επίσης καταγραφεί σημαντική τάση προς την κατεύθυνση της εκπαίδευσης του

προσωπικού που ασχολείται με θέματα συμμόρφωσης και εποπτείας. Αυτό έχει επίσης καταδειχθεί μέσα από έρευνα που διεξήχθη από ιδιωτικές τράπεζες, δηλαδή ότι οι εργαζόμενοι που χειρίζονται θέματα εποπτείας ή συμμόρφωσης λαμβάνουν πιο συχνά μέρος σε εκπαιδευτικά προγράμματα για τα εν λόγω θέματα.

Καταληκτικά σημειώνεται ότι, οι Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι που ασχολούνται με τον τραπεζικό τομέα δεσμεύονται αφενός για περαιτέρω συνεργασία προς όφελος του κλάδου αλλά και των εργαζομένων, ενώ ταυτόχρονα καλούν τις αρμόδιες εποπτικές αρχές για ενδεδειγμένη συζήτηση προς αναζήτηση των απαντήσεων σε σημαντικές προκλήσεις που προκύπτουν από τις ολοένα και αυξανόμενες εποπτικές παραμέτρους.

30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2020